

Van: Secretariaat BCD <info@coffeeshopbond.nl>
Verzonden: vrijdag 19 juli 2024 17:57
Aan: Ferry de BOER
Onderwerp: Kopie brief VNG schaarse vergunningen coffeeshops
Bijlagen: VNG_20240719.pdf

Geachte raadsleden,

Bijgaand ontvangt u een kopie van de brief van de Bond van Cannabis Detaillisten (BCD), mede namens 8 andere coffeeshopverenigingen, zoals die vandaag is verzonden aan de VNG.

In deze brief uiten wij onze bezorgdheid over het feit dat in steeds meer gemeenten discussie plaatsvindt over het invoeren van schaarse vergunningen voor coffeeshops en lichten wij toe waarom wij van mening zijn dat coffeeshops moeten worden uitgezonderd van de regels omtrent schaarse rechten.

Wij verzoeken u deze brief te betrekken bij eventuele discussies over dit onderwerp binnen uw gemeente.

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben of behoefte hebben aan meer informatie, dan zijn wij van harte bereid om onze standpunten nader toe te lichten in een persoonlijk gesprek.

Met vriendelijke groet,

Simone van Breda, voorzitter,

Bond van Cannabis Detaillisten (BCD)

Secretariaat BCD
info@coffeeshopbond.nl
06 - 33 04 65 91

Deze e-mail en inhoud is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Indien u niet de geadresseerde bent van deze e-mail verzoeken wij u dit direct door te geven aan de verzender door middel van een reply e-mail en de ontvangen e-mail uit uw systemen te verwijderen. Als u geen geadresseerde bent, is het niet toegestaan om kennis te nemen van de inhoud, deze te kopiëren, te verspreiden, bekend te maken aan derden noch anderszins te gebruiken.

The information contained in this e-mail is confidential and may be legally privileged. It is intended solely for the addressee. If you are not the intended recipient, any disclosure, copying, distribution or any action taken or omitted to be taken in reliance on it, is prohibited and may be unlawful. Please notify us immediately if you have received it in error by reply e-mail and then delete this message from your system.

¹Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)
T.a.v. de voorzitter, mevrouw Sharon Dijksma
Postbus 30435
2500 GK Den Haag

Onderwerp: schaarse vergunningen en coffeeshops

Amsterdam, 19 juli 2024

Geachte mevrouw Dijksma,

Mede namens 8 andere coffeeshopverenigingen stuur ik u deze brief. Met deze brief willen wij onze bezorgdheid uiten over het feit dat in steeds meer gemeenten discussie plaatsvindt over het invoeren van schaarse vergunningen voor coffeeshops. Hieronder lichten we graag toe waarom wij van mening zijn dat coffeeshops moeten worden uitgezonderd van de regels omtrent schaarse rechten, zoals neergelegd in de Dienstenrichtlijn. Voor meer informatie over onze branche verwijs ik naar de bijlage: Factsheet coffeeshopbranche.

Schaarse vergunningen

In september 2023 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) een uitspraak gedaan die grote gevolgen heeft voor het lokale coffeeshopbeleid.²

In deze zaak ging het om de vraag of er wel of geen exploitatievergunningen voor bepaalde tijd mogen worden verleend voor twee coffeeshops in de gemeente Roermond.³ In de media heeft deze uitspraak de nodige aandacht gekregen.⁴ Deze berichten (en de uitspraak zelf) hebben geleid tot verwarring en bezorgdheid bij coffeeshopondernemers, met name over het toestaan van tijdelijke vergunningen en het invoeren van schaarse vergunningen voor coffeeshops.

De Afdeling heeft geoordeeld dat de burgemeester van Roermond exploitatievergunningen tijdelijk mag verlenen om de openbare orde te beschermen en om het woon- of leefklimaat te beschermen. Volgens de Afdeling mag de burgemeester de duur van exploitatievergunningen beperken als er sprake is van een dwingende reden van algemeen belang. De Afdeling oordeelde dat dit het geval is, omdat de duur van de exploitatievergunningen is beperkt met het doel om de openbare orde en het woon- en leefklimaat te beschermen. De beperking van de duur is bovendien evenredig en geschikt om het doel te bereiken dat ermee is gediend. Ook vond de Afdeling het goed dat de gedoogverklaringen qua duur aansluiten bij de exploitatievergunningen.

¹

² ECLI:NL:RVS:2023:3482.

³ <https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/september/vergunningen-coffeeshops-wel-tijdelijk/>

⁴ <https://www.nrc.nl/nieuws/2023/09/13/raad-van-state-vergunningen-coffeeshops-mogen-tijdelijk-zijn-a4174291>; <https://lc.nl/friesland/Zorg-coffeeshophouders-over-tijdelijkheid-vergunning-28640751.html>;

Desgevraagd gaf een woordvoerder van de Raad van State aan dat de Afdeling met deze uitspraak niets heeft gezegd over schaarse vergunningen.⁵

Het vraagstuk rond schaarse vergunningen speelt in situaties waarbij sprake is van vergunningen die slechts in beperkte mate beschikbaar zijn en waarbij potentiële exploitanten moeten concurreren voor het verkrijgen ervan. Zo'n vergunning moet dan worden verleend via een transparante procedure waarbij potentiële gegadigden gelijke kansen krijgen om mee te dingen.⁶ Een bekend voorbeeld hiervan is de verdeling van de (schaarse) vergunningen voor rondvaartboten in Amsterdam.⁷

Op het eerste gezicht lijkt ook bij coffeeshops sprake te zijn van een situatie die in aanmerking komt voor het invoeren van schaarse vergunningen. Bij coffeeshops is echter sprake van twee regimes die naast elkaar bestaan. Ook betekent de huidige gedoogstatus van coffeeshops dat er geen sprake is van een volledig legaal economisch circuit. Zodra daar bij het verlenen van vergunningen wel vanuit wordt gegaan, zal dat onherroepelijk leiden tot ongewenste gevolgen, zeker waar het de openbare orde en de bescherming van de consument betreft.

Exploitatievergunningen

Aan de ene kant worden exploitatievergunningen verleend voor coffeeshops. Volgens de Afdeling mogen deze exploitatievergunningen worden beperkt qua aantal en geldigheidsduur als er sprake is van een dwingende reden van algemeen belang, zoals het beschermen van de volksgezondheid, de openbare orde en het woon- of leefklimaat. In dat geval is er sprake van schaarse vergunningen en is de Dienstenwet van toepassing.

Gedoogverklaringen

Aan de andere kant worden gedoogverklaringen verleend voor coffeeshops. Op grond van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie in de zaak Josemans van december 2010⁸ is de Dienstenwet niet van toepassing op gedoogverklaringen. Het Hof heeft immers bepaald dat de verkoop van softdrugs als zodanig verboden is en dat het vrij verkeer van diensten daarop niet van toepassing is. Bij gedoogverklaringen is er dus geen sprake van schaarse vergunningen, zolang de Opiumwet van kracht is.

Dienstenrichtlijn

In de Dienstenrichtlijn, die ten grondslag ligt aan de Dienstenwet, is een uitzondering opgenomen voor gokactiviteiten.⁹ Vanwege het specifieke karakter van deze activiteiten, die voor de lidstaten het toepassen van maatregelen betreffende de openbare orde en de bescherming van de consument meebrengen, zijn deze activiteiten uitgesloten van de werkingssfeer van deze richtlijn.

⁵ <https://www.ad.nl/roermond/vergunning-coffeeshop-mag-volgens-rvs-tijdslimiet-hebben-dit-zal-leiden-tot-periodieke-stoelendans~ae0c4444/>

⁶ ECLI:NL:RVS:2023:1830.

⁷ ECLI:NL:RBAMS:2022:563.

⁸ ECLI:EU:C:2010:774.

⁹ Richtlijn 2006/123/EG, preambule 25.

Hetzelfde geldt bij de verkoop van softdrugs in coffeeshops. De verkoop van softdrugs brengt ook significante risico's met zich mee voor de openbare orde en de bescherming van de consument. De enige reden dat deze activiteiten niet zijn uitgesloten van de werkingssfeer van deze richtlijn, is dat het gaat om activiteiten die als zodanig verboden zijn, waardoor het destijds niet mogelijk was om ze uit te sluiten van de werkingssfeer van deze richtlijn.

Uitzondering

Terecht wijzen gemeenten op problemen met de openbare orde als coffeeshopondernemers om de paar jaar wijzigen, zeker zolang er sprake is van de illegale achterdeurproblematiek. Daarnaast is de vraag wat de effecten zullen zijn op de uitkomsten van het experiment gesloten coffeeshopketen, als tijdens het experiment ingrijpende wijzigingen worden doorgevoerd in de sector. Volgens de richtlijn rechtvaardigt dit een uitzondering op het invoeren van schaarse vergunningen voor coffeeshops. Daarbij willen we u graag het volgende meegeven.

Openbare orde

Dat problemen met de openbare orde niet ondenkbaar zijn, blijkt uit de situatie in de gemeente Helmond. Uit onderzoek was gebleken dat Helmond eigenlijk meer coffeeshops zou moeten hebben¹⁰ en dat er zelfs ruimte was voor vijf coffeeshops.¹¹ Daarom had oud-burgemeester Jacobs in 2010 een vergunning verstrekt voor een tweede coffeeshop. Vanwege het vestigingsbeleid was er vrijwel geen locatie te vinden binnen de gemeente. De waarde van het enige pand dat geschikt was om een coffeeshop in te vestigen ging bij de verkoop drie keer over de kop. Vervolgens werd tot twee keer toe een aanslag gepleegd op de nieuwe coffeeshop, waarna de vergunning werd ingetrokken. Oud-burgemeester Jacobs moest maanden lang intensief beveiligd worden¹² en uiteindelijk bleef het bij 1 coffeeshop in Helmond. Toen daarna een afstandscriterium van 350 meter werd opgenomen in het coffeeshopbeleid van de gemeente, dreigde zelfs de enige coffeeshop te verdwijnen. Een andere geschikte locatie kon niet tijdig worden gevonden, waarna burgemeester Blanksma ingreep en besloot dat de enige coffeeshop in Helmond op de huidige locatie mocht blijven. De toezegging om het aantal coffeeshops in Helmond uit te breiden is nooit nagekomen, uit angst voor eventuele represailles vanuit het criminele circuit.¹³ Het invoeren van schaarse vergunningen voor coffeeshops zal in meer coffeeshopgemeenten leiden tot dergelijke problemen.

Nimby

Naast problemen met de openbare orde is er nog een andere component die van invloed is op de uiteindelijke beslissing van de burgemeester (al dan niet met steun van de gemeenteraad) over het aantal coffeeshops binnen een gemeente en de locatie van deze coffeeshops. Dan gaat het om bezwaren van omwonenden, verenigingen van eigenaren en ondernemers van andere bedrijven. Vaak lopen de emoties hoog op en de feiten zijn van ondergeschikt belang, maar de boodschap is duidelijk: NIMBY (Not in my back yard).

¹⁰ [https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/4155554/stilte-rond-komst-tweede-coffeeshop-in-helmond-het-is-
een-rare-situatie](https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/4155554/stilte-rond-komst-tweede-coffeeshop-in-helmond-het-is-een-rare-situatie)

¹¹ [https://www.deweblogvanhelmond.nl/wp-content/uploads/2022/11/CN-De-markt-voor-coffeeshops-in-de-
gemeente-Helmond-Breuer-Intraval.pdf](https://www.deweblogvanhelmond.nl/wp-content/uploads/2022/11/CN-De-markt-voor-coffeeshops-in-de-gemeente-Helmond-Breuer-Intraval.pdf)

¹² <https://www.nu.nl/binnenland/2423870/burgemeester-helmond-opnieuw-beveiligd.html>

¹³ <https://www.cnnbs.nl/burgemeester-helmond-wil-dealers-niet-verstoren-met-nieuwe-coffeeshop/>

Dit begrip uit de ruimtelijke ordening houdt in dat veel mensen graag gebruik willen maken van voorzieningen, maar daar geen hinder van willen ondervinden. Vrijwel overal in Nederland¹⁴ leidt de verhuizing van een bestaande coffeeshop of de vestiging van een nieuwe coffeeshop tot grote protesten en bezwaren van omwonenden. Dat is een enorme belasting voor gemeenten en leidt tot veel onzekerheid bij ondernemers.

Tot op heden hebben de meeste coffeshopgemeenten te maken met coffeshops met een "rustige" achterdeur. Dat dit beeld snel kan omslaan hebben we gezien in Helmond, waar de openbare orde ernstig in het geding kwam na een tweetal aanslagen op een coffeeshop en maandenlange bewaking van de burgemeester. De imagoschade voor coffeshops en hun bezoekers is groot na het jarenlang gevraagd en ongevraagd opdringen van dreigingsbeelden aan de burger door de (landelijke) overheid. Daartegenover staat dat burgemeesters relatief weinig problemen ervaren met coffeshops. Zeker in vergelijking met de "natte" horeca is de overlast en de inzet van politie bij coffeshops marginaal. Het is in uw en ons belang om dat zo te houden. Het invoeren van schaarse vergunningen voor coffeshops zal daar zeker niet aan bijdragen.

Ook hebben bestaande coffeshops doorgaans een goede relatie met de buurt en met de wijkagent. Zij zijn in gesprek over allerlei ongemakken en initiatieven vanuit de wijk, zoals wegwerkzaamheden, bloembakken, fietsenstallingen etc. en zorgen met een beveiliging of sfeerbeheerder aan de deur (in verband met de leeftijdscontrole) ook voor extra veiligheid in de buurt.

Overname

Net zoals in veel andere sectoren heeft ook onze branche te maken met vergrijzing. Veel coffeshops bestaan inmiddels 35 tot 40 jaar en veel coffeshopondernemers hebben de pensioengerechtigde leeftijd (bijna) bereikt. Menig een heeft geen opvolger binnen de familie. Mits er geen uitsterfbeleid geldt binnen een gemeente, kunnen deze coffeshops worden overgenomen door andere ondernemers. Dat betekent dat coffeshops in veel gemeenten helemaal niet schaars zijn.

Bovendien vallen bij een overname van een bestaande coffeshop minder protesten te verwachten, in tegenstelling tot de komst van een nieuwe coffeshop. Bestaande coffeshops hebben vaak goede contacten met de buurt, hetgeen een belangrijke reden is om deze locaties te koesteren. Juist de onzekerheid die ontstaat door het invoeren van schaarse vergunningen voor coffeshops kan bedrijfsovernames door familie of derden bemoeilijken, waardoor ziekte of overlijden van een coffeshopondernemer zomaar het verlies van een geschikte locatie kan betekenen.

¹⁴ <https://www.gelderlander.nl/de-vallei/straatbewoners-naar-rechter-om-komst-wageningse-coffeeshop-voorlopig-tegen-te-houden~a8bfd1e8/>; <https://www.ad.nl/rotterdam/de-wiet-verdwijnt-voorlopig-niet-uit-de-wijk-coffeeshops-blijven-zitten-waar-ze-zitten~aa7cca35/>; <https://www.ad.nl/den-haag/het-lukt-al-15-jaar-niet-om-coffeeshops-uit-woonwijken-te-verhuizen-maar-den-haag-blijft-het-proberen~a0370ca2/>; <https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/4371229/berkel-enschot-massaal-in-raadszaal-aanwezig-om-coffeeshop-tegen-te-houden>; <https://www.omroeptilburg.nl/nieuws/vve-koningsoord-bereid-tot-rechtszaak-om-coffeeshop-te-weren/>;

Bescherming van de consument

Naast het toepassen van maatregelen betreffende de openbare orde is ook de bescherming van de consument van belang, volgens de Dienstenrichtlijn. Het invoeren van schaarse vergunningen voor coffeeshops zal ertoe leiden dat investeringen zo laag mogelijk worden gehouden, zeker als de mogelijkheid bestaat dat een ondernemer na 5 jaar wordt uitgeloot. Vaste medewerkers met een huis, een gezin en een hypotheek zullen de coffeeshop voortijdig verlaten om hun eigen financiële zekerheid te waarborgen. Het zal voor coffeeshopondernemers een hele uitdaging worden om tot de laatste dag te beschikken over voldoende gekwalificeerd personeel met een opleiding, terwijl dat wel een vereiste is in sommige gemeenten. Daardoor ontstaat een probleem als het gaat om voorlichting, productkennis en preventie.¹⁵ Dat is niet in het belang van de consument en ook niet van de gemeente, want als dit leidt tot het vroegtijdig sluiten van een coffeeshop, zal dit onmiddellijk leiden tot meer illegale straathandel.

Als bestaande coffeeshopondernemers worden uitgeloot, zullen deze ondernemers ontslag moeten aanvragen voor hun medewerkers bij de kantonrechter en transitievergoedingen moeten aanbieden in verband met het beëindigen van arbeidscontracten. Vervolgens is de vraag of de nieuwe coffeeshopondernemers die zijn ingeloot tijdig hun deuren kunnen openen. Een uitspraak van de kantonrechter of een vaststellingsovereenkomst is niet meer terug te draaien, hetgeen een overgangsfase uitsluit, tenzij gemeenten hier rekening mee houden in hun beleid.

Ook bedrijfseconomisch gezien lijkt een termijn van 5 jaar veel te kort. De terugverdientijd in de ambulante handel bedraagt bijvoorbeeld tussen de 9 en 12 jaar.¹⁶ Op grond van meerdere uitspraken moeten gemeenten rekening houden met investeringen van ondernemers en met de terugverdientijd. Daarom hanteren gemeenten tegenwoordig een termijn van 10 jaar voor deze sector.

Voor een nieuw te vestigen coffeeshop zou een termijn van bijvoorbeeld 5 jaar betekenen dat de investering binnen die termijn moet (kunnen) worden terugverdiend, waardoor binnen korte tijd voldoende winst moet worden gemaakt. Dit is een scenario voor gelukszoekers, niet voor ondernemers die een duurzame relatie met de buurt willen opbouwen. Zo'n businessmodel belooft weinig goeds, omdat het gepaard zal gaan met de situatie waarin geen hoogwaardige en duurzame investeringen worden gedaan in het bedrijf, het gebouw, het interieur of het personeel. Bij een minimale investering in de bedrijfsruimte (afhaalshop) blijft voor de consumptie van cannabis alleen nog de eigen woonkamer of de openbare ruimte over, hetgeen zal leiden tot meer overlast.

Ook zal met het gedwongen vertrek van bestaande coffeeshopondernemers zorgvuldig opgebouwde goodwill verloren gaan. Voor veel ondernemers is de coffeeshop hun levenswerk, dat ze hebben opgebouwd met veel passie en bevoegenheid. Familiebedrijven worden kapot gemaakt en jarenlang opgebouwde ervaring verdwijnt. Ook dat is niet in het belang van de consument.

¹⁵ <https://www.coffeeshopbond.nl/coffeeshop-met-vakbekwaam-personeel/>

¹⁶ <https://www.seo.nl/publicaties/schaarse-vergunningen-en-terugverdientijd-in-de-ambulante-handel/>

BOND VAN CANNABIS DETAILLISTEN SINDS 1994

Om de hierboven genoemde redenen zijn wij geen voorstander van het invoeren van schaarse vergunningen voor coffeeshops, in ieder geval niet zolang de uitkomsten van het experiment gesloten coffeeshopketen onbekend zijn en er sprake is van een gedoogsituatie met een illegale achterdeur. De te verwachten problemen met de openbare orde en de bescherming van de consument rechtvaardigen een uitzondering op het invoeren van schaarse vergunningen voor coffeeshops. Bovendien is zo'n uitzondering geheel in lijn met de Dienstenrichtlijn. Een uitzondering op de mededingingsplicht is immers mogelijk vanwege een dwingende reden van algemeen belang.

Op grond hiervan roepen wij u op om deze brief onder de aandacht van uw leden te brengen en om uw leden te adviseren niet over te gaan tot het invoeren van schaarse vergunningen voor coffeeshops.

Tot slot

Mochten u of uw leden naar aanleiding van deze brief vragen hebben of behoefte hebben aan meer informatie, dan zijn wij van harte bereid om onze standpunten nader toe te lichten in een persoonlijk gesprek.

Met vriendelijke groet,

Simone van Breda, voorzitter,
Bond van Cannabis Detaillisten (BCD)

De volgende coffeeshopverenigingen onderschrijven de inhoud van deze brief:

- Sander Hewitt, Platform Cannabisondernemingen Nederland (PCN)
- Wilco Sijm, Team Haarlemse Coffeeshopondernemers (THC)
- Erdogan Demirci, Vereniging Coffeeshops Eindhoven (VCE)
- Margriet van der Wal, Vereniging Actieve Bredase Coffeeshops (ABC)
- Stan Esmeijer, Vereniging Coffeeshop Platform Nijmegen (CPN)
- Abderrahman (Abdoel) Sanhaji, Haagse Coffeeshop Vereniging (HCV)
- Willem Vugs, Vereniging De Achterdeur (VDA)
- Jack Stikvoort, Leidse Vereniging van Cannabis Detaillisten (LVCD)

Overzicht

De coffeeshopbranche bestaat uit twee landelijke bonden en verschillende lokale bonden.

- In 1994 is de eerste landelijke bond opgericht: de Bond van Cannabis Detaillisten (BCD).
- In 1997 volgde het Platform Cannabisondernemingen Nederland (PCN).
- De meeste lokale bonden zijn begin 2000 ontstaan.¹
- In 2011 kwam het Landelijk Overleg Coffeeshops (LOC) tot stand. Deze samenwerking bestaat tot op de dag van vandaag met betrekking tot verschillende projecten.
- In 2017 besloten de twee landelijke bonden tot het initiatief Cannabis Connect, met als hoofddoel de regulering van de achterdeur.

De lokale bonden zijn betrouwbare gesprekspartners binnen hun eigen gemeente. Bij thema's die alle coffeeshops aangaan treden de landelijke bonden naar voren als gesprekspartner. De twee landelijke en de lokale bonden vertegenwoordigen samen ongeveer 220 van de 565 coffeeshops.

Doelstellingen

De coffeeshopbranche streeft naar legalisering van de kleinhandel en de teelt van cannabis in het belang van de volksgezondheid en de daarmee samenhangende vermindering van criminaliteit. Het verbinden van belanghebbenden en organisaties en het aangaan van gesprekken met verantwoordelijke partijen hierover op landelijk en lokaal niveau is een van de belangrijkste doelstellingen. De coffeeshopbranche ondersteunt (consumenten)verenigingen en stichtingen die legalisering van cannabis nastreven en werkt samen met maatschappelijke partners in verschillende projecten.

Consumenten

Ondanks de toegankelijkheid van cannabis via coffeeshops ligt het gebruik in Nederland van cannabis niet hoger dan in andere (Europese) landen.² De meeste cannabisconsumenten gebruiken hasj en wiet voor hun plezier of ter ontspanning. Deze consumenten zijn gemiddeld tot hoog opgeleid en niet meer of minder werkeloos dan de rest van de Nederlandse bevolking. In een landelijke enquête 2008/2009 zijn 12533 coffeeshopbezoekers hierover bevraagd.

Rond de 60% van de Nederlandse bevolking vindt dat de productie, levering en verkoop van cannabis gelegaliseerd moet worden, iets waar de coffeeshopbranche al 40 jaar naar streeft.³ Na 50 jaar gedogen heerst er veel teleurstelling en onbegrip onder consumenten van een vele malen minder schadelijk genotmiddel dan alcohol en tabak om nog steeds te worden weggezet in de criminele hoek.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

In 1997 zijn de eerste voorlichtingsfolders gemaakt in samenwerking met Jellinek. Ongewijzigd tot op de dag van vandaag is de folder voor verstandig en veilig cannabisgebruik, de zogenoemde 'Hasj en Wiet-Tips'. Deze folder is al decennia voorhanden in talloze coffeeshops door heel Nederland. In 2023 is deze informatie vertaald in zowat alle talen en eenvoudig te vinden via een QR-code, die wordt verspreid via de coffeeshops.

¹ Actieve Bredase Coffeeshopondernemers (ABC), Vereniging Coffeeshops Eindhoven (VCE), Vereniging de Achterdeur Tilburg (VDA), Haagse Coffeeshops Vereniging (HCV), Leidse Vereniging van Cannabis Detaillisten (LVCD), Coffeeshop Platform Nijmegen (CPN), Team Haarlemse Coffeeshopondernemers (THC) en in Maastricht en in Leeuwarden komen ondernemers geregeld bijeen.

² <https://www.nationaledrugmonitor.nl/cannabis-internationale-vergelijking/>

³ <https://www.trouw.nl/binnenland/meerderheid-nederlanders-wil-legale-wietteelt-en-handel~b6a2b4fd/>

Voorbeelden van gemeenschappelijke acties zijn de landelijke postercampagne 'Cannabis en Rijden? Speel op zeker!' en de website www.cannabisenverkeer.nl uit 2017. Deze campagne was een initiatief van de Verenigde Coffeeshops Eindhoven (VCE), die al in 2009 een soortgelijke lokale campagne ontwikkelde onder de noemer De Groene BOB.⁴ De VOC-campagne "Cannabis en Verkeer"⁵ in 2024 wordt door de coffeeshopsector ondersteund. In alle coffeeshops komen posters te hangen en worden flyers aan de bezoekers aangeboden. Andere landelijke posteracties waren "Ignore Streetdealers" of posters ten behoeve van de opkomst-bevordering bij verkiezingen "Laat jouw stem niet in rook opgaan".

Coffeeshopmedewerkers krijgen lessen aangeboden om hun deskundigheid te bevorderen. Daarvoor heeft de coffeeshopbranche een eigen e-learning programma ontwikkeld. Dit e-learning programma is sinds 2017 in gebruik. Coffeeshopmedewerkers kunnen binnen een maand de benodigde kennis en deskundigheid opdoen. Mede door deze trainingen zijn coffeeshops rustige en veilige plekken waar volwassen personen cannabis kunnen kopen en consumeren. Daarmee dragen coffeeshops bij aan het beperken van de schade aan de (volks)gezondheid, het handhaven van de openbare orde en het bevorderen van de veiligheid in gemeenten.

Minderjarigen hebben geen toegang tot coffeeshops en jongeren komen niet in aanraking met andere, meer schadelijke drugs door de strikte scheiding van soft- en harddrugs. De regels worden goed nageleefd en doorgaans zijn er korte lijnen tussen coffeeshops en gemeenten. Ook is er vaak goed contact met de wijkagenten en de buurt(verenigingen).

In 2020 verscheen sterk vervuilde cannabis op de markt. De sector heeft toen meteen gereageerd door de aanbeveling te doen aan coffeeshops om door middel van testapparatuur een selectie te maken, waardoor de met synthetische THC vervuilde cannabis⁶ kon worden onderscheiden van cannabis met THC die op natuurlijke wijze is ontstaan. Dankzij de alertheid van veel coffeeshop-ondernemers heeft deze chemisch bewerkte cannabis zich niet op de Nederlandse markt kunnen manifesteren, doordat de cannabis werd getest en aanbieders de deur werd gewezen. Ook heeft de ervaring en deskundigheid van coffeeshopondernemers er in het verleden voor gezorgd dat met vergruisd glas verzwaarde wiet niet op de menulijst van coffeeshops kwam te staan. Zowat elke ondernemer is in het bezit van een microscoop. Om het gebruik van chemische (bestrijdings)middelen te beperken zijn coffeeshopondernemers voor gecontroleerde teelt.

De coffeeshopbranche heeft meerdere symposia (2001, 2008, 2023) en andere bijeenkomsten georganiseerd om legalisering bespreekbaar te maken, waaraan ook burgemeesters, politici en andere deskundigen hebben deelgenomen.

Experiment gesloten coffeeshopketen⁷

Deelnemende coffeeshops zijn gemotiveerd om het experiment te laten slagen en hebben belangrijke bijdragen geleverd in de voorbereiding daarvan. De eerste testfase vanaf december 2023 in Tilburg en Breda gaf de mogelijkheid om het Track & Trace systeem in zijn praktische uitvoering te optimaliseren, alvorens alle coffeeshops die zijn gevestigd in gemeenten die deelnemen aan het experiment vanaf 17 juni 2024 gereguleerde producten verkopen. De gecontroleerd geteelde cannabis is tot op heden goed ontvangen bij de coffeeshopbezoekers, die eveneens willen dat er een einde komt aan de illegale status van cannabis en de daaruit voortvloeiende criminaliteit.

⁴ <https://voc-nederland.org/blog/2017/11/15/lancering-campagne-cannabis-en-rijden-speel-op-zeker-eindhoven-met-speekseltesten-en-provincie-tips/>

⁵ <https://www.cannabisenverkeer.nl/>

⁶ <https://augustdeloor.nl/campagne-ter-bestrijding-van-synthetische-cannabinoiden-een-update/>

⁷ <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2024/03/15/overgangsfase-van-experiment-gesloten-coffeeshopketen-wietexperiment-start-in-juni>